

Advies aan Hoge Raad: Uber-chauffeur kan ook werknemer zijn.

Ondernemerscriteria spelen slechts een 'beperkte rol' in de beoordeling of iemand als zelfstandige wordt ingehuurd of als verkapte werknemer aan de slag is. Dat oordeelt advocaat-generaal Ruth de Bock in een langverwacht advies aan de Hoge Raad in een zaak tussen taxi-app Uber en vakbond FNV over de status van Uber-chauffeurs.

De hoogste rechter is vrij zo'n conclusie van de advocaat-generaal naast zich neer te leggen, maar in de praktijk wordt die bijna altijd overgenomen. Dat zou een nederlaag voor Uber betekenen, maar ook voor de zelfstandigenlobby die voor een andere invulling van een nieuwe zzp-wet pleit.

'De advocaat-generaal zegt: kijk naar de werk relatie die iemand is aangegaan, en niet naar hoe die zich buiten die relatie gedraagt', zegt hoogleraar arbeidsrecht Evert Verhulp, verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. 'Persoonlijk ondernemerschap is niet van doorslaggevend belang.'

Dat staat haaks op de zienswijze van zelfstandigenorganisaties. Die maken zich sterk voor bredere ondernemerscriteria. Niet de afzonderlijke klus, maar het totaal aan werkzaamheden dat iemand verricht en of iemand zich als ondernemer gedraagt, moeten de boventoon voeren, vinden zij. Met dit advies veegt de advocaat-generaal hun bezwaar tegen de ontwerpwet Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden (Wet VBAR) van tafel.

Uber zegt in een eerste reactie niet inhoudelijk te willen reageren. 'Op de inhoud zijn we nog aan het studeren', zegt een woordvoerder. 'Hoewel de advocaat-generaal haar advies heeft gedeeld, vertrouwen wij erop dat de rechter in de eerste plaats naar chauffeurs zal luisteren en tot een andere conclusie zal komen.'

FNV en Uber liggen al geruime tijd in de clinch over de status van de chauffeurs die via de app rijden. Volgens de vakbond zijn de chauffeurs werknemer; volgens het taxibedrijf zijn zij zelfstandig ondernemer. Zo'n drie jaar geleden gaf de Amsterdamse rechtbank de vakbond gelijk. Maar in de beroepsprocedure die Uber vervolgens aanspande, zei het Amsterdamse gerechtshof vorig jaar geen oordeel te kunnen vellen zonder aanvullend advies van de Hoge Raad. Die oordeelde in een eerdere zaak rondom de fietskoeriers van maaltijdbezorger Deliveroo dat het wel of niet zzp'er zijn van alle omstandigheden afhangt. Daarbij speelt mee hoe iemand zich gedraagt in het economisch verkeer.

Het advies van de advocaat-generaal relativeert dit laatste punt. 'Persoonlijk ondernemerschap' kan volgens De Bock 'niet de balans doen omslaan' als op alle andere gronden de werkrelatie als arbeidsovereenkomst moet worden aangemerkt.

De advocaat-generaal zegt zich daarbij aan te sluiten bij de conceptwet VBAR, en bij het toetsingskader dat het Europese Hof van Justitie heeft ontwikkeld voor de afbakening tussen ondernemers en werknemers.

Het kabinet-Schoof wil verder met deze zzp-conceptwet, die nu nog bij de Raad van State ligt. Intussen heeft de Belastingdienst aangegeven vanaf 1 januari volgend jaar weer te gaan handhaven op schijnzelfstandigheid. Volgens critici zijn de regels nog te onduidelijk. Staatssecretaris Folkert Idsinga (Fiscaliteit) heeft daarom toegezegd een 'duidelijk afwegingskader' te publiceren op de site van de Belastingdienst.

Volgens Verhulp van de UvA is die duidelijkheid er nu. 'In die zin maakt het advies van de advocaat-generaal de wet VBAR misschien minder nodig.'